

Rasbeskrivning för Chesapeake Bay Retriever

Historik

Chesapeaken är en amerikansk ras. År 1807 förliste en engelsk brigg utanför Marylands kust. Lyckligtvis räddades hela besättningen, tillsammans med två Newfoundlandsvalpar, av ett amerikanskt fartyg. Den ena valpen var en rödaktig hane kallad Sailor. Den andre en svart tik, som döptes till Canton efter det räddande fartyget. Valparna växte upp i området runt Chesapeake Bay, där de på grund av sin vattenpassion användes som apportörer vid sjöfågeljakter. Dessa två hundar parades troligen aldrig med varandra, men räknas ändå som grunden till dagens chesapeake. Vid Chesapeake Bay, med sitt stormiga och iskalla vatten, behövdes hårdföra apportörer, som kunde arbeta under de hårdaste förhållanden. Dessa krav gjorde att endast de starkaste individerna kom att användas i aveln. Chesapeaken erkändes som officiell ras 1918. Den första chesapeaken som importerades till Sverige, kom hit 1973. Det var tiken Chesachobees Echo, uppfödare Mrs. Mildred Buccholz, Florida, USA.

Raskarakteristik

Chesapeaken är en robust hund med mångsidig användning, som imponerar mer med sin kraft än genom sin skönhet. Rasen betecknas ofta som hård, men mera rättvisande är att tala om envishet, kombinerat med intelligens, snabb uppfattningsförmåga, lojalitet och stor önskan att vara till lags. Sin tillgivenhet för familjen visar chesapeaken inte minst genom att vakta hus och hem. Vaktinstinkten bör dock knappast uppmuntras eftersom enbart närvaron av en stor och bestämd chesapeake räcker för att hålla ovälkomna besökare på avstånd. Chesapeakens egenskaper att ofta "skratta" kan stundom kanske uppfattas som skrämmande, men "skrattet" är bara ett uttryck för kärlek och undergivenhet. En chesapeake är en intensiv personlighet, som fordrar en fast hand, hundkännedom och sunt förnuft, för att det skall gå att få ut det mesta och det bästa av den.

Apporterande fågelhund

Den här hunden är först och främst en utpräglad jakthund. Den kan användas vid duvjakt, på morkullepasset och vid fasanklapp. Men det är framförallt under sjöfågeljakt, som chesapeaken genom sin stora vattenpassion kommer bäst till sin rätt. Särskilt när det gäller att arbeta under svåra förhållanden visar den sin särklass. På jaktprov är rasens goda markeringsförmåga en fördel men även på ett jaktprov kommer chesapeaken bäst till sin rätt vid vattenarbetet.

Eftersökshund

Chesapeaken är med sin goda näsa och sitt lugna arbetsätt mycket lämpad som eftersökshund. Eftersök innebär att hunden förd i lina skall spåra upp trafikskadat eller skadeskjutet vilt. En hund som skall bli en praktiskt användbar eftersökshund måste få kontinuerlig träning. De positiva egenskaperna som chesapeaken uppvisar i andra sammanhang, gör den också trevlig att tävla med på viltspår.

Lydnads- och brukshundsprov

För att nå goda resultat under lydnadsträningen gäller att ta vara på den arbetsvillighet och samarbetsvilja som hunden visar. Det en motiverad chesapeake en gång lärt sig, glömmes den aldrig. När det gäller bruksprovets specialgrenar har chesapeaken de bästa naturliga förutsättningarna för spår, sök och apport.

Drag- och klövjehund

Eftersom chesapeaken är en stor och stark hund med en päls som tål kyla och väta, är den lämplig även som draghund och klövjehund. I dessa funktioner kommer arbetsvilligheten, styrkan och

uthålligheten väl till pass. Dess smidighet och balanssinne är också ovärderliga egenskaper då det gäller att bära tunga klövjeväschor. Övernattningar i det fria medför inga problem – varken sommar eller vinter.

Standard för Chesapeake Bay Retriever

Originalstandard 1993-12-31,

FCI-standard 1995-02-14, engelska

SKK:s standardkommitté 1995-11-30

Ursprungsland

USA

Användningsområde

Apporterande fågelhund

FCI-Klassifikation

Grupp 8, sektion 1. Med arbetsprov.

Bakgrund/ändamål

Chesapeake bay retriever är en apportör, som är lika skicklig på land som i vatten. Rasen utvecklades i området runt Chesapeake Bay i nordöstra USA för att kunna användas vid jakt på sjöfågel under de mest växlande väder- och sjöförhållanden. Hunden skulle kunna klara att ta sig fram genom isigt vatten under upprepade, ansträngande simturer. Rasens karakteristiska egenskaper gör den särskilt lämpad att fullgöra sina arbetsuppgifter med lätthet, effektivitet och uthållighet.

Helhetsintryck

Chesapeake bay retriever skall vara en stark, balanserat och kraftfullt byggd hund av medelstorlek, med kropp och ben av medellängd. Storlek och massa får dock inte vara överdrivna, vilket negativt kan inverka på rörlighet och uthållighet. Bakstället skall vara lika högt eller något högre än manken. Den karakteristiska pälsen är ett viktigt särdrag hos rasen.

Viktiga måttförhållanden

Avståndet från manken till marken skall vara något mindre än kroppslängden mätt från bröstbensknappen till sittbensknölen. Bröstdjupet skall nå minst till armbågen. Avståndet mellan manken och armbågen skall vara lika stort som det från armbågen till marken.

Uppförande och karaktär:

Rasen skall ha ett livligt och glatt temperament. Den skall vara intelligent och visa prov på sunt förnuft samt vara tillgiven och beskyddande. I arbete skall den vara modig, arbetsvillig och alert. Den ska ha ett gott luktsinne och älska vatten.

HUVUD:

Skallparti:

Skallen skall vara bred och rund.

Stop:

Stopet skall vara måttligt markerat.

Nostryffel:

Nostryffeln skall vara medelstor.

Nosparti:

Nospartiet skall vara av samma längd som skallen, avsmalnande och sluta i en spets, men ej vara snipigt.

Läppar:

Läpparna skall vara tunna, ej hängande.

Käkar / tänder:

Käkarna skall vara tillräckligt långa och starka för att tillåta apportionering av stora sjöfåglar med ett lätt och mjukt grepp. Saxbett föredras men tångbett accepteras.

Ögon:

Ögonen skall vara medelstora, mycket klara och vara gulaktiga till bärnstens-färgade. De skall vara placerade brett isär. Uttrycket skall vara intelligent.

Öron:

Öronen skall vara små, ansatta högt på skallen. De skall hänga löst och vara medeltjocka.

HALS:

Halsen skall vara medellång med ett kraftigt muskulöst utseende. Den skall smalna mot skuldrorna.

KROPP:

Kroppen skall vara medellång. Den får inte vara alltför kompakt eller karprygad.

Rygglinje:

Rygglinjen skall vid korset vara lika hög som, eller något högre än manken.

Rygg:

Ryggen skall vara kort, bred och kraftig.

Bröstkorg:

Bröstet skall vara kraftigt, djupt och brett. Bröstkorgen skall vara tunnformad och djup.

Underlinje:

Underlinjen skall vara markerad med väl uppdragen buklinje.

Svans:

Svansen skall vara medellång och medelgrov vid ansättningen. Den skall bäras rak eller något böjd

men får inte vara rullad över ryggen eller böjd åt sidan.

EXTREMITETER:

FRAMSTÄLL:

Det får inte finnas någon tendens till svaghet i framstället. Frambenen skall vara raka sedda framifrån och bakifrån. Benen skall ha god benstomme och vara muskulösa.

Skulderblad:

Skuldrorna skall vara sluttande och tillåta stor rörlighet. De skall vara mycket kraftfulla utan att vara hindrande för rörelserna.

Underarm:

Underarmarna skall vara av medellängd och raka.

Mellanhand:

Mellanhänderna skall vara svagt vinklade och av medellängd. Sporrar på frambenen får tas bort.

Tassar:

Framtassarna skall vara ganska stora och ha formen av hartassar med väl utvecklad simhud. Tårna skall vara väl välvda och samlade.

BAKSTÄLL:

Ett bra bakställ måste tillmätas yttersta vikt. Det skall uppvisa lika mycket styrka som framstället. Det får aldrig finnas någon tendens till svaghet hos bakstället. Det skall vara speciellt kraftfullt för att kunna skjuta på vid simning.

Bakbenen skall vara parallella sedda såväl framifrån som bakifrån. Benen skall vara av medellängd med god benstomme. De skall vara muskulösa.

Knäled:

Knälederna skall vara vinklade.

Mellanfot:

Mellanfoten skall vara medellång.

Tassar:

Baktassar, se framtassar. Om sporrar förekommer på bakbenen måste dessa tas bort.

RÖRELSER:

Rörelserna skall vara mjuka, fria och energisnåla. De skall ge intryck av stor kraft och styrka. Från sidan sett skall rörelserna ha stor räckvidd. Frambensrörelserna får inte vara återhållna och rörelserna bak skall ha bra påskjut, med god böjning i knä- och haslederna.

Framifrån sett skall armbågarna inte vara utåtvridna i rörelse. Bakbensrörelserna får inte vis några tecken på kohasighet. När hastigheten ökar tenderar tassarna att söka sig mot kroppens mittlinje.

PÄLS:

Pälsen skall vara kort och tät och aldrig överstiga 4 cm längd.

Pälsstruktur:

Den dubbla pälsen skall bestå av korta, sträva, vågiga täckhår och tät, fin ull som skall innehålla en stor mängd naturlig olja, vilket gör hunden idealisk för de isiga, hårda väderförhållanden som den ofta måste arbeta under.

Pälsen på huvudet och benen skall vara mycket kort. Pälsen får ha en tendens till vågighet endast på skuldrorna, halsen, ryggen och länden. Måttliga behäng är tillåtna på baksidan av låren och undersidan av svansen.

Strukturen på pälsen är mycket viktig eftersom rasen används vid jakt under alla olika väderförhållanden, ofta även i snö och is. Oljigheten i den sträva toppälsen och den ulliga underpälsen är mycket viktig för att förhindra att det kalla vattnet når hundens hud. Den hjälper också till för att hunden snabbt skall bli torr. Pälsen skall vara lika vattenbeständig som ändernas fjäderdräkt.

När hunden kommit upp ur vattnat skall pälsen inte hålla kvar något vatten alls. Den skall på sin höjd kännas fuktig.

Färg:

Färgen skall så nära som möjligt likna den omgivning som hunden skall arbeta i. Alla nyanser av brunt, "sedge" (gulrött/tanfärg) eller "deadgrass" (matt gulbrunt/vetefärg) skall accepteras.

Enfärgade hundar skall föredras. Alla tillåtna färgvarianter skall värderas lika. En vit fläck på bröstet, buken, tårna eller baktill på tassarna (precis ovanför den stora trampdynan) är tillåtet, men ju mindre fläck desto bättre. Enfärgade fläckar skall föredras. Pälsens färg och struktur måste noga övervägas i bedömningen.

STORLEK/VIKT:

Mankhöjd:

Hanhund 58 – 66 cm

Tik 53 – 61 cm

Vikt:

Hanhund 30 – 36 kg

Tik 25 – 32 kg

FEL:

Varje avvikelse från standarden är fel och skall bedömas i förhållande till graden av avvikelse.

DISKVALIFICERANDE FEL: – Icke rastypiska individer

- Över- och underbett
- Sporrar på bakbenen
- Lockig päls eller med tendens till lockighet över hela kroppen
- Fanor på svans eller ben som överstiger 4,5 cm

- Svart färg
- Vitt på någon annan del av kroppen än bröstet, buken, tårna eller baksidan av tassarna.

TESTIKLAR: Hos hanhundar måste båda testiklarna vara fullt utvecklade och normalt belägna i pungen.

UNGEFÄRLIGA MÅTT:

Längd på huvudet från nosspets till nackknöl
24 – 25 cm

Skallens omkrets vid öronen
51 – 53 cm

Nosparti från nosspets till ansättning
25 – 27 cm

Längd på öronen
11 – 13 cm

Bredd mellan ögonen
6 – 7 cm

Halsens omkrets vid skuldrorna
51 – 56 cm

Omfång vid länden
61 – 64 cm

Längd från nackknöl till svansansättning
86 – 89 cm

Omkrets på överarmen vid skuldrorna
25 – 27 cm

Omkrets på lårets övre del
48 – 51 cm

Skallbredd mellan öronens ansättningar
13 – 15 cm

Längd från nackknöl till manke
23 – 24 cm

Längd från armbåge till armbåge över skuldrorna
64 – 66 cm

Nytt säkert DNA-test för PRA (Progressiv Retinal Atrofi)

Ett nytt DNA-test, utvecklat av forskare på Baker Institute, Cornell University, USA, ger alla chesapeakeägare och -uppfödare nytt hopp om att spåra anlagen i tidig ålder. I princip är det nu möjligt att spåra anlagen på nyfödda valpar!

Läs mer i nedanstående nyhetsbrev: Om det är något du undrar över, kontakta avelsrådet/Catharina Lindström, tel.: 0340-440 25.

19 april, 1999

PRA-test för Chesapeake Bay Retriever

Nu är det här! Ett markör-baserat DNA-test för prcd (progressive rod-cone degeneration), den form av PRA som finns hos chesapeake b. r., är redo för användning den 1/5. Nyheten släpptes av Morris Animal Foundation, som tillsammans med Te Seeing Eye, till stora delar finansierade forskningen ledd av Dr. Gustavo Aguirre, Dr. Gregory Acland och kollegor på Baker Institute, Cornell University. Laboratoriet OptiGen kommer att utföra testerna på exklusiv licens från Cornell Research Foundation.

Vad betyder det här för Chesapeake-uppfödaren? På grund av sjukdomens sena utveckling, var uppfödarna omedvetna om att avelshundarna kunde vara anlagsbärare, tills det kunde diagnosticeras långt efter det att reproduktiv ålder var uppnådd, när det redan kunde ha producerats valpar, alla potentiella anlagsbärare. Uppfödare var omedvetna om "dolda" anlagsbärare, tills en anlagsbärare parades med en annan anlagsbärare eller med en "sjuk" hund som ännu inte visade symptom. Kullarna som blev resultatet började visa symptom först efter 4 - 5 - 6 år. Det enda verktyget var avelsanalyser, men utan omfattande data på många individer var det inte användbart. Ingen avlade någonsin på PRA-bärare, men det inträffade. Testet innebär ett stort steg framåt, eftersom man nu kan identifiera de individer som är helt fria från sjukdomen, och med säkerhet avla chesapeakear på dom.

Citat från OptiGens informationsmaterial,

OptiGens prcd-test identifierar ett fingeravtryck av markörer på hundens 9:de kromosom, i direkt anslutning till prcd-genens placering. Detta test spårar tre olika markör-mönster för vilken hund som helst. Testet kan göras med stor tillförlitlighet oavsett ålder, och med exakt noggrannhet. Det betyder att testet aldrig ändras med hundens ålder, och resultatet blir detsamma om man gör om det långt senare. Ett visst resultat utfört med detta test är exakt korrekt, utan någon osäkerhet i tolkning.

Alla hundar med "A-mönster" är homozygotiskt normala (med normalt genpar). Resultatet är säkerställt, och kan bestämmas redan från födseln. Ingen "A"-hund kan någonsin överföra en prcd-muterad gen till en valp. Ingen valp från en "A-hund" kan insjukna i prcd - oavsett den andra förälderns "mönster".

Inga hundar med "A"- eller "B-mönster" kommer att utveckla prcd. Resultatet är säkerställt, och kan bestämmas redan från födseln. Härmed kan man identifiera vilka hundar som inte kan få prcd, på avelslinjer som tidigare har drabbats av PRA.

Alla prcd-drabbade hundar har "C-mönster". De enda hundar som riskerar att utveckla prcd, är de med "C-mönster". Resultatet är säkerställt, och kan användas för att eliminera felaktig eller osäker klinisk diagnosticering. Om en hund bedöms som "misstänkt" bärare av PRA, eller diagnosticeras som drabbad, måste det ha "C-mönster" för att verkligen ha prcd. Om det är antingen "A" eller "B", kan den

inte ha prcd. (OptiGen).

Med detta menas att alla hundar med "A-mönster" är homozygotiskt normala. Dom har ärvt två "normala" gener, en från vardera föräldern, och kan inte bära den muterade gen som orsakar PRA. Dom är "genetiskt fria" från PRA, och kommer aldrig att föra över en muterad gen till en valp. Dom kommer aldrig att utveckla sjukdomen, inte heller deras avkomma, oavsett statusen hos den andra föräldern.

Generellt sett är "B"-hundar bärare av prcd-genen, även om några procent inte är det (tyvärr kan de procenten inte uppskattas än, men den är liten). Alla hundar med "C-mönster" måste betraktas som att ha hög risk för att utveckla PRA, även om någon procent bara blir anlagsbärare och inte insjuknar. Dessa osäkerheter beror på den möjliga närvaron av en "falskt positivt genpar-markör" som inte är urskiljningsbar från den riktiga sjukdomsgenen vid denna tidpunkt. Hursomhelst, ALLA hundar med "C-" och "B-mönster" kan säkert paras med en "A"-hund, utan att valparna riskerar att drabbas av PRA. Ingen hund behöver tas bort från "gen-poolen" för att den har utvecklat PRA, är en känd eller misstänkt anlagsbärare, eller har okänd status.

Det enda sättet att selektera mot PRA innan detta testet fanns, var att eliminera drabbade hundar och anlagsbärare från avelsbeståndet när de blev upptäckta, vilket medförde att många andra kvalitéer dessa hundar erbjöd också eliminerades. Med detta testet kan man på ett säkert sätt avla dessa hundar med "A"-testade hundar, eftersom inga avkommor från en sådan avel kan bli blinda av PRA. Därmed kan vilken chesapeake som helst föra vidare sina dominerande karaktärer, och bidra till mångsidigheten i genmaterialet.

Gradvis över generationer, och genom att testa mot genetiskt överförda anlag, och avla anlagsbärare med genetiskt normala individer enbart, så kan urvalet styras bort från sjukdomen, utan att förlora de många andra kvalitéer som vi prisar så högt hos våra bruna hundar. Och, genom att använda detta test, så behöver ingen uppfödare frukta nyheten från en förkrossad ägare till en nyligen positivt PRA-diagnosticerad hund från "sina" blodslinjer.

OptiGen är redo att starta tester på chesapeakar 1:a maj -99. Testet kostar f.n. 260 dollar per hund. Det finns ett speciellt pris för valpkullar. Mer information om hur man skickar in ett blodprov finns att läsa på deras hemsida <http://www.optigen.com>, liksom deras ansökningsblankett som kan laddas ned/skickas on-line. Det går också att beställa blanketten på telefon, (USA-) 607-257-0301, eller via ett e-brev till genetest@optigen.com. Uppdaterad information med chesapeake-testet kommer att läggas in på hemsidan 1:a maj. Med en annalkande sommar, bör ni vara noggranna med instruktionerna om hur blodprovet ska transporteras. Vid denna tidpunkt kommer testresultatet endast att meddelas ägaren konfidentiellt. ACC överväger ett resultatregister i framtiden. Uppdaterad information finns nu tillgänglig här : http://www.optigen.com/opt9_prcdpramutation.html & http://www.optigen.com/opt9_test_prcdprabs.html

Vi kan betrakta detta test som "Fas 1", eftersom forskningen fortsätter med att utveckla ett andra generationens test för att identifiera den muterade genen själv, eller att hitta en markör som skiljer på den "falska positiva genparet" från den riktiga. Framgång i någondera fallet kommer att eliminera den osäkerhet som f.n. föreligger på "B"- och "C"-testade hundar. OptiGen sparar alla blodprov i två år, så det finns möjlighet till omtestning om forskningen är framgångsrik. ACC bör fortsätta med projekt för att få in medel till den fortsatta forskningen. Hursomhelst, med möjligheten att identifiera de prcd-

rene hundarna, kan uppfödare vara säkra på att inte föda upp hundar dömda att bli blinda i sin bästa ålder.

Vi kommer fortsätta att ge er mer information om testet och dess utveckling av OptiGen på Internet, via brevutskick och i "ACC Bulletin". Under tiden, och om ni har några frågor, skicka dom till mig i stället för till forskarna på Ithaca som arbetar vidare på att hitta själva genen som är muterad. Jag kommer att agera som mellanhand till Dr. Aguirre och OptiGen, och snabbt tillhandahålla svar från dem, och posta svaren här (i newsgroup'en: reds. anm.) eller i ACC's Bulletin. Ni kan e-posta till mig på suecone@interactive.net, eller ringa +01 973-994-4444.

Det här testet hade aldrig blivit verklighet utan de berörda och generösa ägarna till PRA-drabbade och -bärande chesapeake'ar, som osjälviskt ställde upp med sina hundar, och gjorde denna forskning möjlig. Dom har gjort en underbart stor tjänst för vår älskade ras.

Sue Cone
PRA Project Leader

Litteratur

Eloise Cherry: The Complete Chesapeake Bay Retriever. (New York 1981) (Howell Book House Inc., 230 Park Avenue, New York N. Y. 10169)

Stan Henschel: How to raise and train a Chesapeake bay retriever. (T.F.H. publications inc. 1965)
(Tidskriften Akvariet, Box 22020, 400 72 Göteborg)

Stellan Andersson: Våra vänner jakthundarna. (Göteborg, 1978)

Torkel Näsman: Träna din retriever. (Västerås, 1979)

Göran Hermelin: Spaniel och retriever. (Västerås, 1972)

Laila Dysjeland: Retrieverhåndboken. (Norsk Retrieverklubb, Skogsvegen 5, 2000 Lilleström, 1992)

Artur S Beaman: The Chesapeake Bay Retriever. (Denlinger's Publisher Ltd., 1981)

Janet Horn: The New Complete Chesapeake Bay Retriever.